

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 8Cdo/487/2015                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 8114205149                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 25.05.2016                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Ladislav Górász          |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2016:8114205149.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa Q. K., bývajúceho v K., zastúpeného JUDr. Gáborom Szárazom, advokátom v Starej Ľubovni, Garbiarska č. 20, proti odporcovi ROKO, s.r.o., Prešov, Strojnícka č. 18, IČO: 36 458 481, zastúpenému Advokátskou kanceláriou BABIN, PETKO & partners, s.r.o., Prešov, Hlavná č. 29, za ktorú koná JUDr. Peter Petko, konateľ a advokát, o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, ktorá práva vec bola vedená na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 7Cpr/4/2014, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 29. januára 2015 sp.zn. 7CoPr/11/2014, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi, na účet jeho zástupcu JUDr. Gábora Száraza, advokáta v Starej Ľubovni, Garbiarska č. 20, vedený v N., č.ú. XXXXXXXXXX/XXXX, VS: 742014, KS: 0308, náhradu trov dovolacieho konania vo výške 87,5 €, do troch dní.

### Odôvodnenie

Okresný súd Prešov rozsudkom z 9. októbra 2014 č.k. 7Cpr/4/2014-138 určil, že (I.) okamžité skončenie pracovného pomeru z 2. januára 2014, dané odporcom navrhovateľovi, je neplatné a (II.) „nárok“ navrhovateľa na náhradu mzdy vylúčil na samostatné konanie, v ktorom bude rozhodnuté aj o trovách konania. Pri rozhodovaní o časti návrhu na určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru účastníkov vychádzal z toho, že odporca urobil tento úkon po uplynutí prekluzívnej lehoty dvoch mesiacov odo dňa, keď sa dozvedel o dôvode skončenia pracovného pomeru. Vzhľadom na uvedený dôvod neplatnosti skončenia pracovného pomeru vykonanie ďalšieho odporcom navrhnutého dokazovania považoval za nehospodárne a neúčelné.

Krajský súd v Prešove, konajúci o odvolaní, ktorým odporca napadol rozsudok súdu prvého stupňa „v celom rozsahu“, rozsudkom z 29. januára 2015 sp.zn. 7CoPr/11/2014 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa s výnimkou výroku o vylúčení „nároku“ navrhovateľa na náhradu mzdy na samostatné konanie. Odvolanie odporcu v časti napádajúcej výrok rozsudku súdu prvého stupňa o vylúčení „nároku“

navrhovateľa na náhradu mzdy na samostatné konanie, odmietol. Vo výroku svojho rozhodnutia tiež uviedol, že o trovách odvolacieho konania bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí. V celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa vo veci samej a na zdôraznenie jeho správnosti uviedol ďalšie dôvody. Odvolanie odporcu v časti napádajúcej výrok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bol vylúčený „nárok“ navrhovateľa na náhradu mzdy na samostatné konanie, odmietol ako smerujúce proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

Proti rozsudku odvolacieho súdu („proti všetkým jeho výrokom“) podal odporca dovolanie. Navrhol napadnutý rozsudok, a tiež rozsudok súdu prvého stupňa, zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil dovolacími dôvodmi podľa § 241 ods. 2 písm. a/ a c/ O.s.p.; dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s „§ 237 písm. f/“ O.s.p. (zrejme správne § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v znení od 1. januára 2015). Uviedol, že súdy nedostatočne zistili skutkový stav veci a vec nesprávne právne posúdili ak akceptovali generálnu plnú moc udelenú F. H. pre S. H. ako plnú moc oprávňujúcu ostatne menovaného aj na zastupovanie odporcu pred súdom v danej veci. Má za to, že predmetná plná moc je absolútne neplatným právnym úkonom. Poukázal na dôvody uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 353/2012. Podľa odporcu uvedeným pochybením súdov došlo k porušeniu jeho procesných práv tým, že „mu“ (zrejme jeho štatutárnemu orgánu F. Z.) bolo znemožnené vypovedať o dôležitých skutkových okolnostiach prejednávanej veci.

Navrhovateľ navrhol dovolanie odporcu zamietnuť, pretože jeho dôvody nie sú dané.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka najvyššieho súdu: vzhľadom na čas podania dovolania v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení účinnom od 1. januára 2015)] po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno - iba v prípadoch Občianskym súdnym poriadkom výslovne stanovených - napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

Z relevantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“)

vyplýva, že systém opravných prostriedkov zakotvený v právnom poriadku zmluvnej strany Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) musí byť nevyhnutne v súlade s požiadavkami čl. 6 Dohovoru. Vo všeobecnosti pre použitie mimoriadnych opravných prostriedkov platí, že sú prípustné iba vo výnimočných prípadoch. ESLP v rámci svojej rozhodovacej praxe už viackrát vyslovil nezlučiteľnosť mimoriadneho opravného prostriedku s princípom právnej istoty, a konštatoval porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru vtedy, keď k nariadeniu opätovného preskúmania veci došlo (len) z dôvodu existencie odlišného právneho posúdenia veci (porovnaj *Roseltrans proti Rusku*, rozsudok z roku 2005). Vo veci *Abdullayev proti Rusku* (rozsudok z roku 2010) ESLP zdôraznil, že v záujme právnej istoty zahrnutej v čl. 6 Dohovoru by právoplatné rozsudky mali vo všeobecnosti zostať „nedotknuté“. K ich zrušeniu by preto malo dochádzať iba pre účely nápravy zásadných, hrubých a

podstatných väd. Podľa názoru ESLP v žiadnom prípade však za takú vadu nemožno označiť skutočnosť, že na predmet konania existujú dva odlišné právne názory [viď napríklad Sutyazhnik proti Rusku (rozsudok z roku 2009) alebo Bulgakova proti Rusku (rozsudok z roku 2007)]. Princíp právnej istoty tu môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009).

Pri uplatnení tézy, vyplývajúcej z rozhodnutí ESLP, podľa ktorej rozhodnutia súdov predstavujúce res iudicata „majú zostať nedotknuté“, treba prípady možnosti prelomenia záväznosti a nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí hľadiť ako na výnimky z tejto zásady. Aj Občiansky súdny poriadok upravuje takto podmienky prípustnosti dovolania a prípady, v ktorých možno právoplatné rozhodnutie napadnúť dovolaním, považuje len za výnimku zo zásady jeho záväznosti a nezmeniteľnosti. Právnu úpravu, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade vykladať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad.

Navrhovateľ podal dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu „vo všetkých jeho výrokoch“, teda okrem (1.) výroku rozsudku vo veci samej aj (2.) výroku, ktorým odvolací súd odmietol jeho odvolanie v časti napádajúcej výrok rozsudku súdu prvého stupňa o vylúčení „nároku“ navrhovateľa na náhradu mzdy na samostatné konanie.

Ad 1. Ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu (jeho časti) vydanému v procesnej forme rozsudku, je podľa § 238 ods. 1 O.s.p. prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Dovolanie je tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Dovolanie odporcu nesmeruje proti zmeňujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ale proti takému potvrdzujúcemu výroku rozsudku, ktorý nemá znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O.s.p.; najvyšší súd dosiaľ v tejto veci nerozhodoval, preto ani nevyslovil záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Prípustnosť jeho dovolania preto z § 238 O.s.p. nevyplýva.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p., ktoré ukladá dovolaciemu súdu povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní, v ktorom došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 O.s.p., sa najvyšší súd neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania (okrem exekučných konaní) významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto

procesnej vade skutočne došlo.

Vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nevyšli v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania odporcu preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

Pokiaľ odporca v dovolaní namieta, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., najvyšší súd uvádza, že odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle uvedeného ustanovenia sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

Odporca namieta, že možnosť pred súdom konať mu bola odňatá v procese zisťovania rozhodujúcich skutkových okolností, vyhodnocovania výsledkov vykonaného dokazovania a tiež prijímania právnych záverov. K tomu najvyšší súd uvádza nasledovné:

V prípade neúplnosti skutkových zistení alebo nesprávnosti skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (vid' viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012).

Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonal všetky účastníkom navrhované dôkazy (v danom prípade sa namieta nevykonanie dôkazu výpoveďou Ing. Miloša Kožucha, štatutárneho orgánu odporcu), nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., lebo týmto postupom sa účastníkovi neodníma možnosť pred súdom konať (porovnaj R 37/1993 a R 125/1999).

K tomuto dovolaciemu dôvodu najvyšší súd navyše poznamenáva, že súd prvého stupňa jasne a zrozumiteľne vysvetlil, že vzhľadom na dôvod určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru (zmeškanie prekluzívnej dvojmesačnej lehoty) vykonanie ďalšieho zástupcom odporcu navrhovaného dokazovania (listinami, výsluchom S. H., ekonómky odporcu, a najvyšší súd dodáva, že aj výsluchom F. H., štatutárneho orgánu odporcu) by bolo „nehospodárne a neúčelné“. Z hľadiska vyššie uvedeného bolo bez významu riešenie otázky platnosti generálnej plnej moci z 3. júna 2013 udelenej F. H. S. H.. Odporcu zastupovala v konaní Advokátska kancelária BABIN, PETKO & partners na základe plnomocenstva udeleného 23. júna 2014 štatutárnym orgánom F. H. (č.l. 43 spisu)

Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (vid' tiež napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

Pokiaľ odporca zastáva názor, podľa ktorého došlo súdmi aj k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, najvyšší súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový Najvyšší súd už vo viacerých

rozhodnutiach vyslovil právny názor, že § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom do súvislosti iba s faktickou činnosťou súdu (so samou procedúrou prejednávania veci súdom), nie s prijímaním právnych záverov. Právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neodníma možnosť uplatnenia jeho procesných oprávnení v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď R 54/2012, R 43/2003, uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003, ale aj ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 129/2012, 2 Cdo 221/2010, 3 Cdo 56/2011, 4 Cdo 318/2012, 5 Cdo 221/2010, 6 Cdo 95/2012 a 7 ECdo 265/2013).

Ad 2. Pokiaľ odporca dovolaním napadol aj výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd odmietol jeho odvolanie v časti napádajúcej výrok rozsudku súdu prvého stupňa o vylúčení „nároku“ navrhovateľa na náhradu mzdy na samostatné konanie, najvyšší súd poznamenáva, že predmetná časť rozhodnutia odvolacieho súdu má procesnú povahu uznesenia, hoci je pojatá do rozsudku o veci samej. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Keďže v prípade dovolateľom napadnutého uznesenia ide o také uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., nemožno prípustnosť tohto dovolania vyvodiť z uvedených ustanovení.

So zreteľom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 O.s.p., neobmedzil sa najvyšší súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p. Najvyšší súd existenciu takýchto väd nezistil; ich existenciu naostatok nenamietal ani odporca (prípustnosť svojho dovolania proti tomuto výroku rozsudku odvolacieho súdu ničím ani neodôvodnil). Prípustnosť jeho dovolania v tejto časti preto nemožno vyvodiť ani z § 237 ods. 1 O.s.p. Odvolací súd správne odmietol odvolanie odporcu podľa § 202 ods. 3 písm. a/ O.s.p.

V konaní o dovolaní vzniklo procesne úspešnému navrhovateľovi právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporcovi, ktorí úspech v dovolacom konaní nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s ustanoveniami § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Navrhovateľ podal návrh na priznanie náhrady trov dovolacieho konania a trovy tohto konania vyčíslili vo výške zodpovedajúcej odmene za jeden úkon právnej služby (za vyjadrenie k dovolaniu z 20. apríla 2015). Najvyšší súd sadzbu tarifnej odmeny určil podľa § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vo výške 64,53 € za jeden úkon, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné (§ 16 ods. 3 vyhlášky) vo výške 8,39 € a DPH predstavuje 87,50 €.

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3:0.

## **Poučenie:**

